

Personen- en familierecht (B001321)

Wegens Covid19 kan mogelijk afgeweken worden van de onderwijs- en evaluatievormen. Dergelijke afwijkingen zullen via Ufora worden gecommuniceerd.

Cursusomvang (nominale waarden; effectieve waarden kunnen verschillen per opleiding)
Studiepunten 6.0 Studietijd 180 u Contacturen 60.0 u

Aanbodsessies en werkvormen in academiejaar 2020-2021

A (semester 1)	Nederlands	Gent	hoorcollege	52.5 u
			hoorcollege: plenaire oefeningen	7.5 u
			online hoorcollege	0.0 u

Lesgevers in academiejaar 2020-2021

Verschelden, Gerd RE21 Verantwoordelijk lesgever

Aangeboden in onderstaande opleidingen in 2020-2021

	stptn	aanbodsessie
Bachelor of Arts in de moraalwetenschappen	6	A
Bachelor of Arts in de geschiedenis	6	A
Bachelor of Arts in de wijsbegeerte	6	A
Bachelor of Laws in de rechten	6	A
Schakelprogramma tot Master of Laws in de rechten	6	A
Vorbereidingsprogramma tot Master of Laws in de rechten	6	A

Onderwijstalen

Nederlands

Trefwoorden

Afstamming - Naam - Wettelijke erfopvolging - Alimentatie - Adoptie - Minderjarigen - Ouderlijk gezag - Recht op persoonlijk contact - Voogdij - Geesteszieken

Huwelijk - Rechten en verplichtingen van echtgenoten - Wettelijk huwelijksvermogensstelsel - Echtscheiding - Vereffening/verdeling van de huwgemeenschap - Wettelijke en feitelijke samenwoning

Situering

Dit opleidingsonderdeel is een inleiding tot het personen- en familierecht *sensu lato*: naast het personenrecht en het familierecht ook een belangrijk deel familiaal vermogensrecht wordt behandeld, meer bepaald het wettelijk huwelijksvermogensrecht (met uitzondering van huwelijkscontracten) en het wettelijk erfrecht (met uitzondering van schenkingen en testamenten). Het vak volgt logisch op de Basisbegrippen van recht en Verbintenissenrecht (Ba1) alsook op Goederenrecht (Ba2). In Ba3 is er zinvolle aansluiting met het Vennootschapsrecht dat het patrimoniaal statuut van paren kan beïnvloeden en uiteraard ook met het (burgerlijk) Procesrecht. Personen- en familierecht is de noodzakelijke voorloper van Familiale vermogensplanning (Ma1).

Inhoud

Deel I. Verticale relaties
Titel I. Afstamming (met inbegrip van het wettelijk erfrecht als gevolg)
Titel II. Adoptie
Titel III. Beschermingsstatuten van minderjarigen
Titel IV. Beschermde meerderjarigen

Deel II. Horizontale relaties
Titel I. Huwelijk (met inbegrip van het primair en secundair wettelijk huwelijksvermogensstelsel als gevolgen)
Titel II. Echtscheiding en scheiding van tafel en bed

Titel III. Wettelijke samenwoning
Titel IV. Feitelijke samenwoning

De leerstof omvat aldus:

- *Personen- en familierecht*, meer bepaald de artikelen 143 tot 515 (Titels V tot XI van Boek I) en de artikelen 1475 tot 1479 (Titel *Vbis* van Boek III) van het Burgerlijk Wetboek. De artikelen 1 tot 142 van het Burgerlijk Wetboek (Titels I tot IV/1 van Boek I) komen niet systematisch aan bod;
- *Huwelijksvermogensrecht*, meer bepaald de artikelen 1398 tot 1450 en 1466 tot 1474 (uit Titel V van Boek III) van het Burgerlijk Wetboek. De artikelen 1387-1397 en 1451-1465 betreffende huwelijkscontracten worden behandeld in het opleidingsonderdeel Familiale vermogensplanning (Ma1);
- *Erfrecht*, meer bepaald de artikelen 718-892/8 (Titel I van Boek III) van het Burgerlijk Wetboek. De artikelen 893-1100 (Titel II van Boek III) betreffende schenkingen onder de levenden en testamenten worden behandeld in het opleidingsonderdeel Familiale vermogensplanning (Ma1).

Begincompetenties

Noties van de algemene beginselen van materieel privaatrecht en privaatrechtelijk procesrecht worden verondersteld.

Eindcompetenties

- 1 Basiskennis hebben van en inzicht hebben in het vigerend personen- en familierecht
- 2 Inzicht hebben in de historische evolutie van het personen- en familierecht en in de beïnvloeding van deze rechtstak door ethische, politieke, sociologische en economische factoren
- 3 De vigerende regelgeving en de internationale verdragen toepassen op concrete vraagstukken van personen- en familierecht
- 4 Het afstammingsrecht toepassen in een concrete feitenconstellatie, in functie van het voeren van een procedure tot vaststelling of betwisting van het vaderschap
- 5 Het erfrecht toepassen op concrete casussen, meer bepaald de nalatenschap verdelen volgens de regels van de wettelijke devolutie
- 6 Een huwelijksvermogensstelsel vereffenen en verdelen in gevallen waarin de echtgenoten gehuwd zijn onder het wettelijk stelsel
- 7 Getuigen van een kritische houding t.a.v. discriminaties en lacunes in het huidige personen- en familierecht
- 8 Openstaan voor en zoeken naar mogelijkheden voor actualisering en verbeteringen van de regelgeving binnen het personen- en familierecht, met aandacht voor het genderperspectief en de diversiteit van de bestaande familiale relaties

Creditcontractvoorwaarde

De toegang tot dit opleidingsonderdeel via creditcontract is open: de student houdt zelf rekening met voorkennis uitgedrukt in begincompetenties

Examencontractvoorwaarde

De toegang tot dit opleidingsonderdeel via examencontract is open

Didactische werkvormen

Hoorcollege, hoorcollege: plenaire oefeningen, online hoorcollege

Toelichtingen bij de didactische werkvormen

In de hoorcolleges wordt het personen- en familierecht gesystematiseerd en gesynthetiseerd. De leerstof wordt aanschouwelijk gemaakt via de bespreking van vonnissen en arresten.

De delen van de leerstof, waarvan de praktische toepassing getoetst wordt aan de hand van casussen (zie infra), wordt ingeoeffend in drie specifiek casusgerichte hoorcolleges.

Leermateriaal

Verplicht:

- G. Verschelden, *Handboek Belgisch Personen-, familie- en relatievermogensrecht in Gandaius*, Brugge, die Keure, 2020, +/-1000 p. (editie met softcover verspreid via de cursusdienst van het VRG aan de studentenprijs van +/- 50 euro; normale prijs voor de hardcovereditie in de boekhandel: +/-135 euro).
- een niet-geannoteerde actuele versie van het Burgerlijk Wetboek en het Gerechtelijk Wetboek.

Referenties

- Barbaix, R. *Handboek familiaal vermogensrecht*, Antwerpen-Cambridge, Intersentia, 2018, 1026 p.
- Barbaix, R., *Familiaal vermogensrecht in essentie*, Antwerpen-Cambridge, Intersentia, 2018, 422 p.
- Declerck, C. en Pintens, W., *Schets van het familiaal vermogensrecht*, Brugge, die

Keure, 2019, 530 p.

- De Page, H. en Van Gysel, A.-Ch., *Traité élémentaire de droit civil belge*, I, *Les personnes*, Brussel, Bruylant, 2015, 2 vol., 1641 p.
- Leleu, Y.-H., *Droit des personnes et des familles*, Brussel, Larcier, 2020, 888 p.
- Leleu, Y.-H., *Droit patrimonial des couples*, Brussel, Larcier, 2014, 580 p.
- Pintens, W. en Declerck, C. (eds.), *Patrimonium 2019*, Brugge, die Keure, 2019, 398 p.
- Senaeve, P. en Declerck, C., *Compendium van het personen- en familierecht*, Leuven/Den Haag, Acco, 2020, 728 p.
- Senaeve, P., Swennen, F. en Verschelden, G. (red.), *Personen- en familierecht. Artikelsgewijze commentaar met overzicht van rechtspraak en rechtsleer*, Mechelen, Wolters Kluwer, permanent geactualiseerd, losbladig.
- Swennen, F., *Het Personen- en Familierecht. Een Benadering in Context*, Antwerpen-Cambridge, Intersentia, 2019, 585 p.
- Van Gysel, A.-Ch., *La famille*, Luik, Anthemis, 2018, 348 p.
- Van Gysel, A.-Ch. en Sauvage, J., *Le couple*, Luik, Anthemis, 2018, 420 p.

Vakinhoudelijke studiebegeleiding

Vóór elke les zullen de daarin vertoonde dia's (in PowerPoint) downloadbaar zijn via Minerva.

Voor nadere toelichting kan de student terecht bij de titularis (voor of na de les) of zijn assistenten (minstens 2u/week), op hun spreekuur. Vragen die een uitgebreid antwoord vereisen, worden enkel persoonlijk – dus niet via mail – beantwoord.

Evaluatiemomenten

periodegebonden evaluatie

Evaluatievormen bij periodegebonden evaluatie in de eerste examenperiode

Schriftelijk examen met open vragen

Evaluatievormen bij periodegebonden evaluatie in de tweede examenperiode

Schriftelijk examen met open vragen

Evaluatievormen bij niet-periodegebonden evaluatie

Tweede examenkans in geval van niet-periodegebonden evaluatie

Niet van toepassing

Toelichtingen bij de evaluatievormen

De evaluatie gebeurt aan de hand van twee casussen, meer bepaald over

- a) de vaststelling en/of betwisting van de afstamming en
- b) de wettelijke devolutie van een nalatenschap gecombineerd met de vereffening/verdeling van een wettelijk huwelijksvermogensstelsel.

Daarnaast zijn er nog meerdere open vragen, zowel theoretisch als toepassingsgericht, waarin o.m. wordt getest of de student in staat is om snel en accuraat met het wetboek te werken.

Eindscoreberekening

Periodegebonden evaluatie: 100%

- Twee voormelde casussen: 40%

- Open vragen: 60%

Faciliteiten voor werkstudenten

De lessen worden opgenomen.